

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 6/2004**antagen av rådet den 5 december 2003**

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/.../EG av den ... om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG

(2004/C 54 E/02)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 12, 18, 40, 44 och 52 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionsmedborgarskapet ger varje unionsmedborgare en primär, individuell rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium, med förbehåll för de begränsningar och villkor som fastställs i fördraget och genom de åtgärder som antas för att genomföra detta.
- (2) Fri rörlighet för personer är en av de grundläggande friheterna på den inre marknaden, som omfattar ett område utan inre gränser, där denna frihet säkerställs i enlighet med bestämmelserna i fördraget.
- (3) Unionsmedborgarskap bör vara grundläggande status för medborgarna i medlemsstaterna när de utövar sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig. Det är därför nödvändigt att kodifiera och se över existerande gemenskapsinstrument som var för sig behandlar såväl arbetstagare, egenanställda som studenter och andra inaktiva personer för att förenkla och stärka rätten att fritt röra sig och uppehålla sig för alla unionsmedborgare.
- (4) För att avhjälpa sektorsuppdelningen och den planlösa hanteringen av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig

och för att göra det lättare att utöva denna rätt krävs en gemensam rättsakt för att delvis ändra rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen ⁽⁵⁾ och för att upphäva följande rättsakter: Rådets direktiv 68/360/EEG av den 15 oktober 1968 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medlemsstaternas arbetstagare och deras familjer ⁽⁶⁾, rådets direktiv 73/148/EEG av den 21 maj 1973 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etablering och tillhandahållande av tjänster ⁽⁷⁾, rådets direktiv 90/364/EEG av den 28 juni 1990 om rätt till bosättning ⁽⁸⁾, rådets direktiv 90/365/EEG av den 28 juni 1990 om rätt till bosättning för anställda och egna företagare som inte längre är yrkesverksamma ⁽⁹⁾ och rådets direktiv 93/96/EEG av den 29 oktober 1993 om rätt till bosättning för studerande ⁽¹⁰⁾.

- (5) För att varje unionsmedborgare skall kunna utöva sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier på villkor som säkerställer de objektiva villkoren frihet och värdighet bör även familjemedlemmar beviljas denna rätt, oavsett medborgarskap. För tillämpningen av detta direktiv bör definitionen av "familjemedlem" utvidgas, så att den även omfattar registrerade partner om den mottagande medlemsstaten behandlar registrerade partnerskap som likvärdiga med äktenskap.
- (6) För att bevara familjens enhet i vidare mening och med förbehåll för förbudet mot diskriminering på grundval av nationalitet, bör situationen för de personer som inte omfattas av definitionen av familjemedlem enligt detta direktiv och som därför inte har någon automatisk rätt till inresa och uppehåll i den mottagande medlemsstaten behandlas av den mottagande medlemsstaten på grundval av dess nationella lagstiftning, så att den kan besluta huruvida inresa och uppehåll ändå kan beviljas sådana personer, varvid hänsyn skall tas till deras anknytning till unionsmedborgaren och andra omständigheter, t.ex. deras ekonomiska eller fysiska beroendeförhållande till unionsmedborgaren.

⁽¹⁾ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 150.

⁽²⁾ EGT C 149, 21.6.2002, s. 46.

⁽³⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 17.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 11 februari 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 5 december 2003 och Europaparlamentets ståndpunkt av den ... (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽⁵⁾ EGT L 257, 19.10.1968, s. 2. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 2434/92 (EGT L 245, 26.8.1992, s. 1).

⁽⁶⁾ EGT L 257, 19.10.1968, s. 13. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

⁽⁷⁾ EGT L 172, 28.6.1973, s. 14.

⁽⁸⁾ EGT L 180, 13.7.1990, s. 26.

⁽⁹⁾ EGT L 180, 13.7.1990, s. 28.

⁽¹⁰⁾ EGT L 317, 18.12.1993, s. 59.

- (7) De formaliteter som är förenade med unionsmedborgares fria rörlighet inom medlemsstaternas territorier bör fastställas tydligt, utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som gäller för nationella gränskontroller.
- (8) För att underlätta den fria rörligheten för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, bör de som redan har fått ett uppehållsdokument undantas från kravet på att erhålla inresevisering i den mening som avses i rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav ⁽¹⁾ eller, i förekommande fall, tillämplig nationell lagsiftning.
- (9) Unionsmedborgare bör ha rätt att uppehålla sig i den mottagande medlemsstaten i upp till tre månader utan andra villkor eller formaliteter än att de innehar ett giltigt identitetskort eller pass, med förbehåll för en mer gynnsam behandling som tillämpas på arbetssökande i enlighet med vad som erkänns av domstolens rättspraxis.
- (10) Personer som utövar sin rätt till fri rörlighet bör emellertid inte bli en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under den första tiden av vistelsen. Därför bör unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars uppehållsrätt under längre tid än tre månader vara underkastad villkor.
- (11) Unionsmedborgarnas grundläggande och personliga rätt att uppehålla sig i en annan medlemsstat följer direkt av fördraget och är inte beroende av att ett uppehållstillstånd utfärdas.
- (12) För uppehållsperioder som överstiger tre månader bör medlemsstaterna kunna kräva att unionsmedborgaren registrerar sig hos behöriga myndigheter på bosättningsorten, vilket skall styrkas med ett bevis om registrering som utfärdas i detta syfte.
- (13) Kravet på uppehållskort bör begränsas till unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat för uppehållsperioder som är längre än tre månader.
- (14) De bevishandlingar som de behöriga myndigheterna begär för att utfärda ett bevis om registrering eller ett uppehållskort bör specificeras uttömmande för att undvika olikheter i administrativ praxis eller skilda tolkningar som blir till ett alltför stort hinder när unionsmedborgarna och deras familjemedlemmar skall utöva sin uppehållsrätt.
- (15) Familjemedlemmarna bör omfattas av ett rättsligt skydd för det fall att unionsmedborgaren avlider, skiljer sig, gifter sig eller när ett registrerat partnerskap upplöses. Med respekt för familjelivet och den mänskliga värdigheten samt för att under vissa förhållanden undvika missbruk, bör åtgärder vidtas för att säkerställa att familjemedlemmar som redan uppehåller sig inom den mottagande medlemsstatens territorium får behålla uppehållsrätten uteslutande på personlig grund.
- (16) Så länge de personer som omfattas av rätten till bosättning inte utgör en orimlig börda för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem bör de inte utvisas. Därför får en utvisningsåtgärd inte vara en automatisk följd av anlitandet av det sociala biståndssystemet. Den mottagande medlemsstaten bör bedöma om det är fråga om tillfälliga svårigheter och beakta bosättningens längd, personens personliga omständigheter och storleken på det bidrag som har beviljats, när de bedömer huruvida personen ifråga blivit en orimlig börda för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem och bör utvisas. Under inga omständigheter får arbetstagare, egenföretagare eller arbetssökande enligt domstolens definition bli föremål för utvisning, utom av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet.
- (17) Permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare som har valt att bosätta sig varaktigt i en annan medlemsstat skulle stärka känslan av ett gemensamt unionsmedborgarskap och är en nyckelfaktor för att främja social sammanhållning, som är ett av gemenskapens grundläggande mål. En permanent uppehållsrätt bör därför föreskrivas för alla unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som har varit stadigvarande bosatta i den mottagande medlemsstaten i enlighet med villkoren i detta direktiv under fem års tid utan att bli utvisade.
- (18) För att utgöra ett verkligt instrument för integration i den mottagande medlemsstat där unionsmedborgaren är bosatt, bör den permanenta uppehållsrätten när den en gång erhållits inte omfattas av villkor.
- (19) Vissa särskilda förmåner för unionsmedborgare som är arbetstagare eller egenföretagare och deras familjemedlemmar, vilka kan möjliggöra för dem att erhålla en permanent uppehållsrätt innan de har varit bosatta i fem år i den mottagande medlemsstaten, bör behållas, eftersom de utgör förvärvade rättigheter enligt kommissionens förordning (EEG) nr 1251/70 av den 29 juni 1970 om arbetstagares rätt att stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att ha varit anställda där ⁽²⁾ och rådets direktiv 75/34/EEG av den 17 december 1974 om rätten för medborgare i en medlemsstat att stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att där ha drivit egen rörelse ⁽³⁾.

⁽¹⁾ EGT L 81, 21.3.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 453/2003 (EUT L 69, 13.3.2003, s. 10).

⁽²⁾ EGT L 142, 30.6.1970, s. 24.

⁽³⁾ EGT L 14, 20.1.1975, s. 10.

- (20) Förbudet mot diskriminering på grundval av nationalitet innebär att alla unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som med stöd av detta direktiv uppehåller sig i en medlemsstat av den medlemsstaten bör behandlas på samma sätt som dennas medborgare inom områden som omfattas av fördraget, med förbehåll för sådana särskilda bestämmelser som uttryckligen anges i fördraget eller i sekundärlagstiftningen.
- (21) Det bör emellertid lämnas åt den mottagande medlemsstaten att bestämma om den skall bevilja socialt bistånd under de tre första månaderna av uppehållet, eller för en längre tid när det gäller arbetssökande, eller bistånd till uppehälle för studier, inklusive yrkesutbildning, innan rätten till permanent uppehåll erhållits, för andra unionsmedborgare än de som är arbetstagare eller egenföretagare eller som bibehåller denna status och för deras familjemedlemmar.
- (22) Enligt fördraget kan rätten att fritt röra sig och uppehålla sig begränsas av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa. För att säkerställa en snävare definition av de omständigheter och rättssäkerhetsgarantier som avgör om unionsmedborgare eller familjemedlemmar kan nekas inresa eller utvisas, bör detta direktiv ersätta rådets direktiv 64/221/EEG av den 25 februari 1964 om samordningen av särskilda åtgärder som gäller utländska medborgares rörlighet och bosättning och som är berättigade med hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa ⁽¹⁾.
- (23) Utvisning av unionsmedborgare och deras familjemedlemmar av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet är en långtgående åtgärd, som allvarligt kan skada personer som, efter att ha utnyttjat de rättigheter och friheter som de erhåller genom fördraget, verkligen har integrerats i den mottagande medlemsstaten. Räckvidden för sådana åtgärder bör därför begränsas i enlighet med proportionalitetsprincipen, för att ta hänsyn till i vilken grad de berörda personerna har integrerats, hur länge de har vistats i den mottagande medlemsstaten, till deras ålder och hälsotillstånd, deras familjesituation och ekonomiska situation och deras anknytning till ursprungslandet.
- (24) Ju högre graden av unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars integrering i den mottagande medlemsstaten är, desto högre bör följaktligen graden av skydd mot utvisning vara. Endast i undantagsfall, av tvingande hänsyn till den allmänna säkerheten, bör utvisning användas mot personer som har varit bosatta under flera år i den mottagande medlemsstaten, i synnerhet om de är födda där och har bott där hela sitt liv. Likaså bör det endast i undantagsfall vara tillåtet att utvisa underåriga, eftersom förbindelsen med familjen bör skyddas, i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter av den 20 november 1989.
- (25) Rättssäkerhetsgarantierna bör också specificeras i detalj för att trygga en hög skyddsnivå för unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars rättigheter vid vägrad inresa eller uppehåll i en annan medlemsstat, samt för att upprätthålla principen om att myndighetsåtgärder vederbörligen måste motiveras.
- (26) Under alla omständigheter bör unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som vägras rätt till inresa eller uppehåll i en annan medlemsstat ha möjlighet till domstolsprövning av beslutet.
- (27) I överensstämmelse med domstolens rättspraxis, för att förbjuda att medlemsstaterna fattar beslut om förbud på livstid att återvända till deras territorium för personer som omfattas av detta direktiv, bör det bekräftas att unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som har förbjudits att återvända till en medlemsstats territorium har rätt att lämna in en ny ansökan efter en rimlig tid och under alla omständigheter tre år efter det att det slutgiltiga återreseförbudet verkställts.
- (28) För att skydda mot missbruk av rättigheter eller bedrägeri, särskilt skenäktenskap eller andra former av förhållanden som ingåtts endast i syfte att åtnjuta rätt att fritt röra sig och uppehålla sig, bör medlemsstaterna ha rätt att anta nödvändiga åtgärder.
- (29) Detta direktiv bör inte påverka mer gynnsamma nationella bestämmelser.
- (30) I syfte att undersöka hur utövandet av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig skall kunna underlättas ytterligare, bör kommissionen utarbeta en rapport för att utvärdera möjligheten att lägga fram nödvändiga förslag i detta syfte, särskilt avseende förlängning av uppehållsperioden utan villkor.
- (31) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna och friheterna och med de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. I enlighet med stadgans förbud mot diskriminering bör medlemsstaterna genomföra bestämmelserna i detta direktiv utan att diskriminering mellan förmånstagarna till detta direktiv, på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

⁽¹⁾ EGT 56, 4.4.1964, s. 850. Direktivet senast ändrat genom direktiv 75/35/EEG (EGT L 14, 20.1.1975, s. 14).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs

- a) villkor för unionsmedborgares och deras familjemedlemmars utövande av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium,
- b) rätten att permanent uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar,
- c) begränsningar i rättigheterna i a och b av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *Unionsmedborgare*: varje person som är medborgare i en medlemsstat.
2. *Familjemedlem*:
 - a) make eller maka,
 - b) den partner med vilken unionsmedborgaren har ingått ett registrerat partnerskap på grundval av lagstiftningen i en medlemsstat, om den mottagande medlemsstatens lagstiftning behandlar registrerade partnerskap som likvärdiga med äktenskap och i enlighet med villkoren i relevant lagstiftning i den mottagande medlemsstaten,
 - c) släktingar i rakt nedstigande led som är under 21 år eller är beroende för sin försörjning, även till maken eller maken eller till sådan partner som avses i b,
 - d) de underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led, även till maken eller maken eller till sådan partner som avses i b.
3. *Mottagande medlemsstat*: den medlemsstat dit unionsmedborgaren reser för att utöva sin rätt att fritt röra sig eller uppehålla sig.

Artikel 3

Förmånstagare

1. Detta direktiv skall tillämpas på alla unionsmedborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i samt på de familjemedlemmar

enligt definitionen i artikel 2.2 som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren.

2. Utan att det påverkar de berördas personliga rätt att fritt röra sig eller uppehålla sig, och i överensstämmelse med nationell lagstiftning, skall den mottagande medlemsstaten underlätta inresa och uppehåll för följande personer:

- a) Alla andra familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, som inte omfattas av definitionen i artikel 2.2, om de i det land från vilket de har kommit är beroende av eller bor hos den unionsmedborgare som har primär uppehållsrätt eller om det av allvarliga hälsoskäl absolut krävs att unionsmedborgaren personligen tar hand om familjemedlemmen.
- b) Den partner med vilken unionsmedborgaren har ett varaktigt vederbörligen bestyrkt förhållande.

Den mottagande medlemsstaten skall företa en noggrann undersökning av de personliga förhållandena och motivera ett eventuellt beslut att neka dessa personer inresa till eller att uppehålla sig i den medlemsstaten.

KAPITEL II

Rätt till ut- och inresa

Artikel 4

Rätt till utresa

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna för kontroll av resehandlingar vid de nationella gränserna skall alla unionsmedborgare med giltigt identitetskort eller pass och deras familjemedlemmar, som inte är medborgare i en medlemsstat, och som har giltigt pass, ha rätt att lämna en medlemsstats territorium för att resa till en annan medlemsstat.
2. Personer som avses i punkt 1 får inte åläggas skyldighet att inneha utresevisering eller någon motsvarande formalitet.
3. Medlemsstaterna skall i enlighet med sina lagar för sina egna medborgares räkning utfärda och förnya ett identitetskort eller pass som anger deras medborgarskap.
4. Passet skall vara giltigt åtminstone i alla medlemsstater och i länder som innehavaren måste fara igenom när denne reser mellan medlemsstaterna. Om det i en medlemsstats lag saknas bestämmelser om utfärdande av identitetskort, skall passet gälla i minst fem år från utfärdandet eller förnyelsen.

Artikel 5

Rätt till inresa

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna för kontroll av resehandlingar vid de nationella gränserna skall medlemsstaterna tillåta unionsmedborgare att resa in på deras territorium med ett giltigt identitetskort eller pass och tillåta familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat att resa in på deras territorium med ett giltigt pass.

Unionsmedborgare får inte åläggas skyldighet att inneha inresevisering eller någon motsvarande formalitet.

2. Familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat skall endast åläggas skyldighet att ha visering i enlighet med förordning (EG) nr 539/2001 eller i förekommande fall med nationell lag. Enligt detta direktiv skall innehav av giltigt uppehållskort enligt artikel 10 medföra undantag för dessa familjemedlemmar från kravet på visering.

Medlemsstaterna skall ge dessa personer all den hjälp de behöver för att få nödvändiga viseringar. Viseringarna skall utfärdas gratis så snart som möjligt på grundval av ett påskyndat förfarande.

3. Den mottagande medlemsstaten får inte införa inrese- eller utresestämpel i passen för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat om de uppvisar det uppehållskort som föreskrivs i artikel 10.

4. Om en unionsmedborgare eller en familjemedlem till denne, som inte är medborgare i en medlemsstat, inte har de resehandlingar som krävs eller, i förekommande fall, nödvändiga viseringar, skall den berörda medlemsstaten, innan utvisning får komma i fråga, ge dessa personer all rimlig möjlighet att få eller få tillgång till de nödvändiga handlingarna inom rimlig tid eller få bekräftat eller på annat sätt bevisat att de omfattas av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig.

5. Medlemsstaten får begära att den berörda personen rapporterar sin närvaro inom dess territorium inom rimlig och icke-diskriminerande tid. Om den berörda personen underlåter att uppfylla detta krav får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

KAPITEL III

Upphållsrätt

Artikel 6

Upphållsrätt i högst tre månader

1. Unionsmedborgare skall ha rätt att uppehålla sig på en annan medlemsstats territorium i högst tre månader utan några andra villkor eller formaliteter än kravet på att inneha ett giltigt identitetskort eller pass.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall också tillämpas på familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren och som innehar ett giltigt pass.

Artikel 7

Upphållsrätt för längre tid än tre månader

1. Varje unionsmedborgare skall ha rätt att uppehålla sig inom en annan medlemsstats territorium under längre tid än tre månader om den berörda personen

a) är anställd eller egenföretagare i den mottagande medlemsstaten, eller

b) för egen och sina familjemedlemmars räkning har tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller

c) — är inskriven vid en privat eller statlig institution, som är erkänd eller finansierad av den mottagande medlemsstaten på grundval av dess lagstiftning eller administrativa praxis, med huvudsyftet att bedriva studier eller genomgå en yrkesutbildning,

— samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten samt avger en försäkrans till den behöriga nationella myndigheten, i form av en förklaring eller på något annat valfritt likvärdigt sätt, om att han har tillräckliga tillgångar för att kunna försörja sig själv och familjen, så att de inte blir en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under deras vistelseperiod, eller

d) är familjemedlem som följer med eller ansluter sig till en unionsmedborgare som uppfyller kraven i a, b eller c.

2. Upphållsrätten enligt punkt 1 skall även omfatta familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat när de följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren i den mottagande medlemsstaten, förutsatt att unionsmedborgaren uppfyller villkoren i punkt 1 a, 1 b eller 1 c.

3. Vid tillämpningen av punkt 1 a skall en unionsmedborgare som inte längre är arbetstagare eller egenföretagare behålla sin ställning som arbetstagare eller egenföretagare i följande fall:

a) Om personen har drabbats av tillfällig arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall.

b) Om personen har drabbats av vederbörligen konstaterad ofrivillig arbetslöshet efter mer än ett års anställning och har anmält sig som arbetssökande vid en behörig arbetsförmedling.

c) Om personen har drabbats av vederbörligen registrerad ofrivillig arbetslöshet efter att ha fullgjort en anställning som varit tidsbegränsad till mindre än ett år eller efter att ha blivit ofrivilligt arbetslös under de första tolv månaderna samt har anmält sig som arbetssökande till en behörig arbetsförmedling. I detta fall skall ställningen som arbetstagare kvarstå under minst sex månader.

d) Om personen inleder en yrkesutbildning. Om han eller hon inte är ofrivilligt arbetslös skall ställningen som arbetstagare kvarstå endast om yrkesutbildningen har ett samband med den tidigare sysselsättningen.

4. Med avvikelse från punkt 1 d och punkt 2 ovan skall endast maken eller maken, den registrerade partner som avses i artikel 2.2 b och underhållsberättigade barn ha uppehålls rätt som familjemedlemmar till en unionsmedborgare som uppfyller villkoren i 1 c. Artikel 3.2 skall tillämpas på hans eller hennes släktingar i rakt uppstigande led samt på makes/makas eller registrerade partners/underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led.

Artikel 8

Administrativa formaliteter för unionsmedborgare

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.5 får den mottagande medlemsstaten ålägga unionsmedborgare att registrera sig hos behöriga myndigheter vid uppehåll som överstiger tre månader.

2. Fristen för registrering får aldrig understiga tre månader räknat från ankomstdagen. Ett bevis om registrering skall utfärdas omedelbart, med uppgift om den registrerade personens namn och adress samt registreringsdatum. Om den berörda personen underlåter att uppfylla registreringskravet får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

3. Det enda krav medlemsstaterna får ställa för att utfärda bevis om registrering är att

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 a skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass, en bekräftelse från arbetsgivaren om anställning eller ett anställningsintyg eller bevis på att de är egenföretagare,

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 b skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass och bevis på att de uppfyller villkoren i den punkten,

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 c skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass, ett bevis på registrering vid en erkänd institution och på att de omfattas av en heltäckande sjukförsäkring samt den förklaring eller dess motsvarighet som avses i artikel 7.1 c. Medlemsstaterna får inte kräva att ett särskilt belopp anges i förklaringen.

4. Medlemsstaterna får inte fastställa något fast belopp som de anser vara "tillräckliga tillgångar", utan de måste ta hänsyn till den berörda personens personliga omständigheter. Detta belopp får i varje fall inte överstiga den beloppsgräns under vilket medborgare i den mottagande medlemsstaten är berättigade till socialt bistånd, eller, om detta kriterium inte kan tillämpas, minimipensionen i den mottagande medlemsstaten.

5. För att utfärda ett bevis om registrering till en unionsmedborgares familjemedlemmar som själva är unionsmedborgare får medlemsstaterna begära att följande handlingar visas upp:

a) Ett giltigt identitetskort eller pass.

b) En handling som styrker familjeanknytning eller ett registrerat partnerskap.

c) Vid behov, beviset om registrering för den unionsmedborgare som de följer med eller ansluter sig till.

d) I de fall som avses i artikel 2.2 c och d, handlingar som styrker att villkoren i den bestämmelsen är uppfyllda.

e) I de fall som avses i artikel 3.2 a, en handling som utfärdats av den behöriga myndigheten i ursprungslandet eller i det land från vilket personerna anländer och som styrker att de är ekonomiskt beroende av unionsmedborgaren eller är medlemmar av unionsmedborgarens hushåll, eller bevis på att allvarliga hälsoskäl föreligger som absolut kräver att unionsmedborgaren ger familjemedlemmen personlig omvårdnad.

f) I de fall som avses i artikel 3.2 b, bevis på att ett varaktigt förhållande med unionsmedborgaren föreligger.

Artikel 9

Administrativa formaliteter för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

1. Medlemsstaterna skall utfärda ett uppehållskort till unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, om det planerade uppehållet överstiger tre månader.

2. Fristen för att ansöka om uppehållskort får inte understiga tre månader räknat från ankomstdagen.

3. Om den berörda personen underlåter att ansöka om uppehållskort får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

Artikel 10

Utfärdande av uppehållskort

1. Upphållsrätten för unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat skall intygas genom att en handling som kallas "uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem" utfärdas senast sex månader efter det att ansökan lämnades in. Ett intyg om inlämnad ansökan om uppehållskort skall utfärdas omedelbart.

2. För utfärdande av ett uppehållskort skall medlemsstaterna begära att följande handlingar visas upp:

a) Ett giltigt pass.

b) En handling som styrker familjeanknytning eller ett registrerat partnerskap.

c) Beviset om registrering eller i avsaknad av ett registrerings-system, ett annat bevis på att den unionsmedborgare som de följer med eller ansluter sig till har hemvist i den mottagande medlemsstaten.

- d) I de fall som avses i artikel 2.2 c och d, handlingar som styrker att villkoren i de bestämmelserna är uppfyllda.
- e) I de fall som avses i artikel 3.2 a, en handling som utfärdats av den behöriga myndigheten i ursprungslandet eller i det land från vilket personerna anländer som styrker att de är ekonomiskt beroende av unionsmedborgaren eller ingår i unionsmedborgarens hushåll, eller bevis på att allvarliga hälsoskäl föreligger som absolut kräver att unionsmedborgaren ger familjemedlemmen personlig omvårdnad.
- f) I de fall som avses under artikel 3.2 b, bevis på att det föreligger ett varaktigt förhållande med unionsmedborgaren.

Artikel 11

Uppehållskortets giltighet

1. Det uppehållskort som avses i artikel 10.1 skall gälla i fem år från dagen för utfärdandet eller under den beräknade tiden för unionsmedborgarens vistelse om denna inte överstiger fem år.
2. Uppehållskortets giltighet skall inte påverkas av tillfällig frånvaro som inte överstiger sex månader per år eller av längre frånvaro på grund av obligatorisk militärtjänst eller av en frånvaro på högst tolv på varandra följande månader av viktiga skäl, t.ex. graviditet och förlossning, allvarlig sjukdom, studier eller yrkesutbildning eller utstationering på grund av arbete i en annan medlemsstat eller i tredje land.

Artikel 12

Bibehållen uppehållsrätt för familjemedlemmar om unionsmedborgaren avlider eller lämnar landet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall unionsmedborgarens död eller avresa från den mottagande medlemsstaten inte påverka uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som är medborgare i en medlemsstat.

Innan personerna i fråga kan få permanent uppehållsrätt skall de uppfylla villkoren i artikel 7.1 a, 7.1 b, 7.1 c eller 7.1 d.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket i punkt 1 skall unionsmedborgarens död inte leda till förlust av uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat och som har varit bosatta i den mottagande medlemsstaten som familjemedlemmar i minst ett år före unionsmedborgarens frånfalle.

Innan personerna i fråga förvärvar permanent uppehållsrätt skall det fortfarande vara ett krav för uppehållsrätt att de kan visa att de är anställda eller egenföretagare eller att de har tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under sin uppehållsperiod samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller är medlemmar i en familj som redan är

bildad i den mottagande medlemsstaten av en person som uppfyller dessa villkor. "Tillräckliga tillgångar" skall vara sådana som anges i artikel 8.4.

Den uppehållsrätt som sådana familjemedlemmar har är uteslutande på personlig grund.

3. Unionsmedborgarens avresa från den mottagande medlemsstaten eller unionsmedborgarens död skall inte medföra förlust av uppehållsrätt för unionsmedborgarens barn eller för den förälder som har den faktiska vårdnaden om barnen, oavsett nationalitet, om barnen är bosatta i den mottagande medlemsstaten och inskrivna vid en utbildningsanstalt för att bedriva studier där, förrän deras studier avslutats.

Artikel 13

Bibehållen uppehållsrätt för familjemedlemmar vid äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall unionsmedborgarens äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap som avses i artikel 2.b inte påverka uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som är medborgare i en medlemsstat.

Innan personerna i fråga kan få permanent uppehållsrätt skall de uppfylla kraven i artikel 7.1 a, 7.1 b, 7.1 c eller 7.1 d.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap som avses i artikel 2.b inte leda till förlust av uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

- a) om äktenskapet eller det registrerade partnerskap som avses i artikel 2 b, när förfarandet för äktenskapsskillnad eller ogiltigförklaring av äktenskapet eller upplösning av det registrerade partnerskapet inleds, har varat i minst tre år, varav minst ett år i den mottagande medlemsstaten, eller
- b) om vårdnaden av unionsmedborgarens barn genom överenskommelse mellan makarna eller partnerna som avses i artikel 2.b eller genom ett domstolsbeslut har överlåtits på den make, maka eller partner som inte är medborgare i en medlemsstat, eller
- c) om detta är befogat med hänsyn till särskilt svåra omständigheter t.ex. att ha varit utsatt för våld i hemmet medan äktenskapet eller det registrerade partnerskapet bestod, eller
- d) om den make, maka eller partner som avses i artikel 2.b, som inte är medborgare i en medlemsstat, genom överenskommelse mellan makarna eller partnerna eller genom ett domstolsbeslut har rätt till umgänge med ett underårigt barn, förutsatt att domstolen har fastställt att denna umgängerätt måste ske i den mottagande medlemsstaten och under så lång tid som krävs.

Innan personerna i fråga förvärvar permanent uppehållsrätt skall det fortfarande vara ett krav för uppehållsrätten att de kan visa att de är anställda eller egenföretagare eller har tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under sin uppehållsperiod, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller att de är medlemmar i en familj som redan är bildad i den mottagande medlemsstaten av en person som uppfyller dessa krav. "Tillräckliga tillgångar" skall vara sådana som anges i artikel 8.4.

Den uppehållsrätt som sådana familjemedlemmar har är utslutande på personlig grund.

Artikel 14

Bibehållen uppehållsrätt

1. Unionsmedborgare och deras familjemedlemmar skall ha uppehållsrätt enligt artikel 6 så länge de inte blir en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem.

2. Unionsmedborgare och deras familjemedlemmar skall ha uppehållsrätt enligt artiklarna 7, 12 och 13 så länge de uppfyller villkoren i dessa artiklar.

I särskilda fall då det finns rimliga tvivel på huruvida en unionsmedborgare eller dennes familjemedlemmar uppfyller kraven i artiklarna 7, 12 och 13 får medlemsstaterna kontrollera att dessa krav är uppfyllda. Denna kontroll skall inte genomföras systematiskt.

3. En utvisningsåtgärd skall inte vara den automatiska följden av att unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar har anlitat det sociala biståndssystemet i den mottagande medlemsstaten.

4. Genom undantag från punkterna 1 och 2 och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i kapitel VI får en utvisningsåtgärd under inga förhållanden vidtas mot unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar

- a) om unionsmedborgarna är anställda eller egenföretagare, eller
- b) om unionsmedborgarna har kommit till den mottagande medlemsstatens territorium för att söka arbete. I detta fall kan unionsmedborgarna och deras familjemedlemmar inte utvisas så länge unionsmedborgarna kan styrka att de fortfarande söker arbete och att de verkligen har möjlighet att få anställning.

Artikel 15

Rättssäkerhetsgarantier

1. Förfarandena i artiklarna 30 och 31 skall på motsvarande sätt tillämpas på alla beslut som på andra grunder än allmän ordning, säkerhet eller hälsa begränsar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars fria rörlighet.

2. Att det pass eller identitetskort som användes för att resa in i den mottagande medlemsstaten och som legat till grund för

utfärdande av bevis om registrering eller uppehållskort, har upphört att gälla, får inte ligga till grund för utvisning från den mottagande medlemsstaten.

3. Den mottagande medlemsstaten får inte kombinera ett beslut om utvisning enligt punkt 1 med ett återreseförbud.

KAPITEL IV

Permanent uppehållsrätt

Avsnitt I

Berättigande

Artikel 16

Allmän regel för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar

1. Unionsmedborgare som har uppehållit sig lagligt under en fortlöpande period av fem år i den mottagande medlemsstaten skall ha permanent uppehållsrätt där. Denna rätt skall inte vara underkastad villkoren i kapitel III.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall också tillämpas på familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, men som lagligt har uppehållit sig tillsammans med unionsmedborgaren i den mottagande medlemsstaten under en period av fem på varandra följande år.

3. Stadigvarande uppehåll skall inte påverkas av tillfällig frånvaro som inte överstiger sammanlagt sex månader per år eller av längre frånvaro på grund av obligatorisk militärtjänst eller av en frånvaro på högst tolv på varandra följande månader av viktiga skäl, t.ex. graviditet och förlossning, allvarlig sjukdom, studier eller yrkesutbildning, eller utstationering på grund av arbete i en annan medlemsstat eller i tredje land.

4. När uppehållsrätt väl har förvärvats skall den endast kunna gå förlorad genom bortovaro från den mottagande medlemsstaten i mer än två på varandra följande år.

Artikel 17

Undantag för personer som inte längre arbetar i den mottagande medlemsstaten och deras familjemedlemmar

1. Genom undantag från artikel 16 skall följande personer ges permanent uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten, även om de inte har varit bosatta där under en fortlöpande period av fem år:

- a) Anställda eller egenföretagare som, när de upphör att arbeta, har uppnått den ålder som enligt den mottagande medlemsstatens lag krävs för rätt till ålderspension eller anställda som upphör att vara anställda i samband med förtidspensionering, om de har arbetat och uppehållit sig i den medlemsstaten åtminstone under de tolv föregående månaderna och fortlöpande har uppehållit sig i landet i minst tre år.

Om lagen i den mottagande medlemsstaten inte tillerkänner vissa kategorier av egenföretagare rätt till ålderspension, skall åldersvillkoret anses uppfyllt när personen i fråga har uppnått en ålder av 60 år.

- b) Anställda eller egenföretagare som fortlöpande har uppehållit sig i den mottagande medlemsstaten i mer än två år och slutar arbeta där som följd av permanent arbetsoförmåga.

Om denna oförmåga beror på en arbetsolycka eller yrkessjukdom som berättigar personen i fråga till en förmån som helt eller delvis utbetalas av en institution i den mottagande medlemsstaten, skall inga krav ställas på uppehållets längd.

- c) Anställda eller egenföretagare som efter tre års fortlöpande anställning och uppehåll i den mottagande medlemsstaten arbetar som anställda eller egenföretagare i en annan medlemsstat men behåller sin bostad i den mottagande medlemsstaten och återvänder dit i regel varje dag eller åtminstone en gång i veckan.

För förvärv av de rättigheter som avses i a och b skall anställningsperioder i den medlemsstat där den berörda personen arbetar betraktas som om de tillbringats i den mottagande medlemsstaten.

Perioder av ofrivillig arbetslöshet som vederbörligen registrerats av en behörig arbetsförmedling eller perioder av ofrivilliga avbrott i arbetet och frånvaro från eller upphörande av verksamheten som beror på sjukdom eller olycksfall, skall anses som yrkesverksamma perioder.

2. Villkoren avseende uppehållets och anställningens längd i punkt 1a och villkoret avseende uppehållets längd i punkt 1b skall inte tillämpas om den anställdes eller egenföretagarens make eller partner enligt artikel 2.2 b är medborgare i den mottagande medlemsstaten eller har förlorat sitt medborgarskap i den medlemsstaten som en följd av äktenskapet med den anställda eller egenföretagaren i fråga.

3. Oavsett medborgarskap skall familjemedlemmar till en anställd eller egenföretagare som uppehåller sig tillsammans med denne i den mottagande medlemsstaten ha permanent uppehållsrätt i den medlemsstaten om den anställda eller egenföretagaren själv har förvärvat permanent uppehållsrätt i den medlemsstaten med stöd av punkt 1.

4. Om emellertid den anställda eller egenföretagaren avlider medan han fortfarande är yrkesverksam, men innan han förvärvat permanent uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten med stöd av punkt 1, skall dennes familjemedlemmar som uppehåller sig tillsammans med denne i den mottagande medlemsstaten dock ha permanent uppehållsrätt där, om

- a) den anställda eller egenföretagaren vid sin död fortlöpande uppehållit sig i den medlemsstaten i två år,
- b) dödsfallet beror på en arbetsolycka eller en yrkessjukdom, eller

- c) den efterlevande maken har förlorat sitt medborgarskap i den medlemsstaten som en följd av äktenskapet med den anställda eller egenföretagaren i fråga.

Artikel 18

Förvärv av permanent uppehållsrätt för vissa familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 17 skall unionsmedborgares familjemedlemmar som avses i artikel 12.2 och artikel 13.2 som uppfyller villkoren däri förvärva permanent uppehållsrätt efter lagligt uppehåll under fem på varandra följande år i den mottagande medlemsstaten.

Avsnitt II

Administrativa formaliteter

Artikel 19

Intyg om permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare

1. Medlemsstaterna skall, efter att ha kontrollerat uppehållets varaktighet, efter ansökan utfärda ett intyg om permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare som uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt.

2. Intyget om permanent uppehållsrätt skall utfärdas snarast möjligt.

Artikel 20

Permanent uppehållskort för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

1. Medlemsstaterna skall för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat men som uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt utfärda ett permanent uppehållskort senast sex månader efter det att ansökan lämnades in. Det permanenta uppehållskortet skall förnyas automatiskt vart tionde år.

2. Ansökan om permanent permanent uppehållskort skall lämnas in innan det uppehållskortet löper ut. Om den berörde personen underlåter att ansöka om permanent uppehållskort får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

3. Avbrott i uppehållet som inte överstiger två på varandra följande år skall inte påverka uppehållskortets giltighet.

Artikel 21

Stadigvarande uppehåll

Vid tillämpningen av detta direktiv får stadigvarande uppehåll styrkas med varje bevismedel som godtas i den mottagande medlemsstaten. Varje verkställt utvisningsbeslut mot den berörda personen som verkställts i vederbörlig ordning skall medföra att det stadigvarande uppehållet anses avbrutet.

KAPITEL V

Gemensamma bestämmelser om uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt

Artikel 22

Territoriell räckvidd

Upphållsrätt och permanent uppehållsrätt skall gälla inom den mottagande medlemsstatens hela territorium. Medlemsstaterna får begränsa den territoriella giltigheten för uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt endast om sådana begränsningar även gäller medlemsstatens egna medborgare.

Artikel 23

Närstående rättigheter

Unionsmedborgares familjemedlemmar som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt i en medlemsstat skall, oavsett medborgarskap, ha rätt att ta anställning eller inleda verksamhet som egenföretagare.

Artikel 24

Likabehandling

1. Om inte annat följer av sådana specifika bestämmelser som uttryckligen anges i fördraget och sekundärlagstiftningen skall alla unionsmedborgare som enligt detta direktiv uppehåller sig i den mottagande medlemsstaten åtnjuta samma behandling som den medlemsstatens egna medborgare inom de områden som omfattas av fördraget. Även familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, men som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt, skall åtnjuta denna rättighet.

2. Genom undantag från punkt 1 skall den mottagande medlemsstaten inte vara skyldig att bevilja socialt bistånd under uppehållets första tre månader, eller i förekommande fall den längre period som anges i artikel 14.4 b, och heller inte innan permanent uppehållsrätt beviljats vara skyldig att bevilja bistånd till uppehålle för studier inklusive yrkesutbildning i form av studiebidrag eller studielån till andra personer än anställda eller egenföretagare, personer som behåller sådan ställning eller deras familjemedlemmar.

Artikel 25

Allmänna bestämmelser om uppehållsdokument

1. Innehav av sådant bevis om registrering som avses i artikel 8, av ett intyg om permanent uppehållsrätt, av ett intyg om att ansökan om uppehållskort för familjemedlemmar har lämnats in eller av ett permanent uppehållskort, får under inga förhållanden göras till ett villkor för att utöva en rättighet eller för att administrativa formaliteter skall utföras, då innehav av rättigheter kan styrkas genom andra bevismedel.

2. De handlingar som anges i punkt 1 skall utfärdas gratis eller mot betalning av ett belopp som inte överstiger de avgifter som landets egna medborgare betalar för liknande handlingar.

Artikel 26

Kontroller

Medlemsstaterna får kontrollera att eventuella krav i nationell lagstiftning på att utländska medborgare alltid skall medföra bevis om registrering eller uppehållskort följs, förutsatt att de ställer samma krav på sina egna medborgare i fråga om dessas identitetskort. Medlemsstaterna får tillämpa samma sanktioner för överträdelse av detta krav som de tillämpar på sina egna medborgare för underlåtelse att medföra identitetskort.

KAPITEL VI

Begränsningar i rätten till inresa och uppehåll av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa

Artikel 27

Allmänna principer

1. Med förbehåll för bestämmelserna i detta kapitel får medlemsstaterna begränsa den fria rörligheten för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa. Sådana hänsyn får inte åberopas för att tjäna ekonomiska syften.

2. Åtgärder som vidtas med hänsyn till allmän ordning eller säkerhet skall överensstämma med proportionalitetsprincipen och uteslutande vara grundade på vederbörandes personliga beteende. Tidigare straffdomar skall inte i sig utgöra skäl för sådana åtgärder.

Den berörda personens personliga beteende måste utgöra ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Motiveringar som inte beaktar omständigheterna i det enskilda fallet eller som tar allmänpreventiva hänsyn skall inte accepteras.

3. För att bedöma huruvida den berörda personen är en fara för allmän ordning eller allmän säkerhet får den mottagande medlemsstaten vid utfärdandet av beviset om registrering, eller, om registreringssystem saknas, senast tre månader efter den berörda personens inresa på dess territorium eller från den tidpunkt då personen rapporterar sin närvaro inom dess territorium i enlighet med artikel 5.5 eller när uppehållskortet utfärdas, om den bedömer det som absolut nödvändigt, anmoda ursprungsmedlemsstaten och eventuellt andra medlemsstater att lämna upplysningar om huruvida den berörda personen tidigare har förekommit i polisens register. Sådana förfrågningar får inte göras rutinmässigt. Den tillfrågade medlemsstaten skall svara inom två månader.

4. Den medlemsstat som har utfärdat passet eller identitetskortet skall utan formaliteter åter ta emot dess innehavare på sitt territorium om denne av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa har utvisats från en annan medlemsstat, även om handlingen inte längre är giltig eller innehavarens medborgarskap är ifrågasatt.

Artikel 28

Skydd mot utvisning

1. Innan den fattar ett beslut om utvisning av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet skall den mottagande medlemsstaten beakta sådana faktorer som längden av personens uppehåll inom dess territorium, personens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation, sociala och kulturella integration i den mottagande medlemsstaten och banden till ursprungslandet.

2. Den mottagande medlemsstaten får inte fatta beslut om utvisning av unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, som har permanent uppehållsrätt på dess territorium, utom i de fall det föreligger ett allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet.

3. Beslut om utvisning av unionsmedborgare får inte fattas, utom om beslutet grundar sig på tvingande hänsyn till allmän säkerhet såsom de definieras av medlemsstaterna, om de

- a) har uppehållit sig i den mottagande medlemsstaten under de tio föregående åren, eller
- b) är underåriga, utom i de fall utvisningen är nödvändig för barnets bästa enligt Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter av den 20 november 1989.

Artikel 29

Folkhälsa

1. De enda sjukdomar som kan motivera åtgärder som begränsar den fria rörligheten skall vara sjukdomar som kan vara epidemiska enligt Världshälsoorganisationens gällande bestämmelser samt andra smittsamma infektions- eller parasitsjukdomar om de i den mottagande medlemsstaten omfattas av skyddsbestämmelser som gäller för de egna medborgarna.

2. Sjukdomar som uppstår senare än tre månader efter inresan får inte ligga till grund för utvisning.

3. Om det finns starkt grundade skäl får en medlemsstat, inom tre månader efter inresan, kräva att personer som uppfyller villkoren för uppehållsrätt genomgår en kostnadsfri hälsoundersökning för att fastställa att de inte lider av någon av de

sjukdomar som avses i punkt 1. Sådana hälsoundersökningar får inte göras rutinmässigt.

Artikel 30

Delgivning av beslut

1. Varje beslut som fattas i enlighet med artikel 27.1 skall skriftligen delges de berörda på sådant sätt att de kan förstå beslutets innehåll och följder.

2. De berörda skall ges exakt och fullständig information om de hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa som ligger till grund för ett beslut som gäller dem, såvida detta inte strider mot statens säkerhetsintressen.

3. Delgivningen skall innehålla uppgifter om till vilken domstol eller administrativ myndighet den berörda personen kan lämna in ett överklagande, tidsfristen för överklagande och, i förekommande fall, hur lång tid som står till dennes förfogande för att lämna medlemsstatens territorium. Utom i väl bestyrkta brådskande fall, skall tidsfristen för att lämna territoriet vara minst en månad från datum för delgivningen.

Artikel 31

Rättssäkerhetsgarantier

1. De berörda personerna skall ha tillgång till domstolsprövning och, i förekommande fall, till prövning av administrativ myndighet, i den mottagande medlemsstaten för att överklaga eller begära omprövning av beslut mot dem av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa.

2. Om överklagandet eller begäran om omprövning av beslutet om utvisning åtföljs av en ansökan om ett interimistiskt beslut om att verkställigheten av utvisningen skall skjutas upp, får den faktiska utvisningen från territoriet inte ske förrän det interimistiska beslutet har fattats, utom i de fall

— beslutet om utvisning grundas på ett tidigare rättsligt avgörande, eller

— de berörda personerna tidigare har beviljats rättslig prövning, eller

— beslutet om utvisning grundas på tvingande hänsyn till allmän säkerhet enligt artikel 28.3.

3. Domstolsprövningen skall göra det möjligt att granska beslutets laglighet samt de fakta och omständigheter som ligger till grund för den föreslagna åtgärden. Den skall även garantera att beslutet inte är oproportionerligt, särskilt med hänsyn till kraven i artikel 28.

4. Medlemsstaterna får vägra den berörda personen tillträde till sitt territorium fram till domstolsprövningen, men de får inte hindra denne från att personligen försvara sig vid rättsgången, utom om dennes närvaro kan orsaka allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet eller när överklagandet eller omprövningen gäller återreseförbud.

Artikel 32

Varaktigheten av ett återreseförbud

1. Personer som beläggs med återreseförbud av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet får lämna in en ansökan om upphävande av återreseförbudet efter en med hänsyn till omständigheterna skälig frist, och i vart fall efter tre år från och med verkställigheten av beslutet om det slutgiltiga återreseförbudet, som lagligen fattats enligt gemenskapsrätten, genom att åberopa bevisning som kan styrka att de faktiska omständigheter som låg till grund för beslutet om återreseförbud har ändrats.

Den berörda medlemsstaten skall fatta ett beslut om denna ansökan inom sex månader efter det att den lämnades in.

2. De personer som avses i punkt 1 skall inte ha rätt till inresa på den berörda medlemsstatens territorium under prövningen av deras ansökan.

Artikel 33

Utvisning som påföljd eller särskild rättsverkan

1. Den mottagande medlemsstaten får besluta om utvisning som sanktion eller som särskild rättsverkan till ett frihetsberövande endast om kraven i artiklarna 27, 28 och 29 är uppfyllda.

2. Om ett utvisningsbeslut i enlighet med punkt 1 verkställs mer än två år efter det att beslutet fattades, skall medlemsstaten kontrollera om den berörda personen fortfarande utgör ett verkligt hot mot den allmänna ordningen eller säkerheten, och bedöma om omständigheterna har ändrats sedan utvisningsbeslutet utfärdades.

KAPITEL VII

Slutbestämmelser

Artikel 34

Tillhandahållande av information

Medlemsstaterna skall sprida information om unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars rättigheter och skyldigheter inom det område som omfattas av detta direktiv, i synnerhet genom informationskampanjer via nationella och lokala medier och andra kommunikationsmedel.

Artikel 35

Missbruk av rättigheter

Medlemsstaterna får vidta nödvändiga åtgärder för att neka, avbryta eller dra tillbaka en rättighet enligt detta direktiv i händelse av missbruk av rättigheter eller bedrägeri, till exempel skenäktenskap. En sådan åtgärd skall vara proportionerlig och i enlighet med de rättssäkerhetsgarantier som föreskrivs i artiklarna 30 och 31.

Artikel 36

Sanktioner

Medlemsstaterna skall fastställa bestämmelser om sanktioner för överträdelser av nationella bestämmelser som antas i enlighet med detta direktiv och vidta de åtgärder som krävs för att de skall tillämpas. Sanktionerna skall vara effektiva och proportionerliga. Medlemsstaterna skall anmäla dessa bestämmelser till kommissionen senast ... (*), och eventuella senare ändringar så snart som möjligt.

Artikel 37

Mer förmånliga nationella bestämmelser

Bestämmelserna i detta direktiv skall inte påverka lagar eller andra författningar i medlemsstaterna som är mer förmånliga för de personer som omfattas av detta direktiv.

Artikel 38

Upphävande

1. Artiklarna 10 och 11 i förordning (EEG) nr 1612/68 skall upphöra att gälla med verkan från och med ... (*).

2. Direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med ... (*).

3. Hänvisningar till de upphävda bestämmelserna och direktiven skall anses som hänvisningar till detta direktiv.

Artikel 39

Rapportering

Kommissionen skall senast den ... (**) till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv tillsammans med eventuella förslag särskilt om behovet av att förlänga den tidsperiod då unionsmedborgare och deras familjemedlemmar får vistas inom den mottagande medlemsstatens territorium utan villkor. Medlemsstaterna skall lämna kommissionen de uppgifter som behövs för att utarbeta denna rapport.

(*) Två år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

(**) Fyra år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

*Artikel 40***Införlivande**

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den ...(*). De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv tillsammans med en tabell som visar hur bestämmelserna i detta direktiv motsvarar de nationella bestämmelser som antagits.

*Artikel 41***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 42***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i ...

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande

(*) Två år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

Kommissionen överlämnade sitt förslag till rådet den 2 juli 2001 ⁽¹⁾.

Regionkommittén avgav sitt yttrande den 13 mars 2002 ⁽²⁾.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén avgav sitt yttrande den 24 april 2002 ⁽³⁾.

Europaparlamentet avgav sitt yttrande vid första behandlingen den 11 februari 2003 och antog 82 ändringar till det ursprungliga förslaget.

Mot bakgrund av resultatet av Europaparlamentets första behandling antog kommissionen ett ändrat förslag den 15 april 2003.

Förslaget grundar sig på artiklarna 12, 18.2, 40, 44 och 52 i EG-fördraget. Det skall antas tillsammans med Europaparlamentet i enlighet med medbeslutandeförfarandet, varvid rådet skall fatta beslut med kvalificerad majoritet.

Enligt medbeslutandeförfarandet (artikel 251 i EG-fördraget) och med beaktande av Europaparlamentets första behandling antog rådet den 5 december 2003 sin gemensamma ståndpunkt om utkastet till direktiv.

II. MÅLSÄTTNING

Det föreslagna direktivet passar in i den juridiska och politiska verklighet som skapats genom införandet av unionsmedborgarskapet: unionsmedborgarna skall kunna röra sig fritt mellan medlemsstaterna på liknande villkor som när medlemsstaters medborgare förflyttar sig eller byter bostad i de egna länderna.

Förslaget har flera syften:

- Att samla den komplicerade, befintliga lagstiftningen i en enda rättsakt genom vilken det upprättas ett enda system som är tillämpligt på alla kategorier av personer (arbetstagare, studerande, icke-yrkesverksamma personer).
- Att rationalisera den gällande lagstiftningen med beaktande av EG-domstolens rättspraxis och bestämmelserna om familjesammanhållning och skydd för familjelivet i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.
- Att förenkla de villkor och administrativa formaliteter som är kopplade till utövandet av rätten att fritt röra sig och bosätta sig i medlemsstaterna.
- Att främja rätten till fri rörlighet och bosättning för unionsmedborgares familjemedlemmar, oavsett medborgarskap.

III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN ENLIGT DOK. 13263/03

Rådets gemensamma ståndpunkt överensstämmer till fullo med huvudmålet i kommissionens förslag att underlätta utövandet av rätten att fritt röra sig och bosätta sig genom att minska de administrativa formaliteterna, genom en tydligare definition av familjemedlemmarnas ställning, genom att införa en permanent uppehållsrätt efter fem års laglig bosättning i en medlemsstat och genom att begränsa medlemsstaternas möjlighet att vägra eller upphäva uppehållsrätt med hänvisning till allmän ordning.

⁽¹⁾ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 150.

⁽²⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 17.

⁽³⁾ EGT C 149, 21.6.2002, s. 46.

Rådet har emellertid gjort ett antal ändringar i jämförelse med kommissionens ursprungliga förslag, vilka kommissionen har kunnat godta. Utöver de ändringar i sak som återges nedan införs i den gemensamma ståndpunkten ett antal redaktionella och tekniska ändringar för att förtydliga vissa bestämmelser, se till att texten är konsekvent och uppdatera terminologin.

A. Europaparlamentets ändringar som har godtagits av rådet i dess gemensamma ståndpunkt

Ändringarna 3, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 25, 28, 34, 39, 40, 55, 59, 61, 64, 68, 71, 72, 74, 78, 79, 80, 82, 83, 85, 86, 89, 90 och 99 har införts i sin helhet i den gemensamma ståndpunkten.

Ändringarna 7, 11, 20, 24, 30, 33, 41, 47, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 64, 68, 74, 77, 78, 79, 82, 83, 86, 108 och 113 har delvis införts i den gemensamma ståndpunkten enligt följande:

Ändring 7 (skäl 9): I denna ändring föreskrivs att vistelser upp till sex månader inte bör underkastas några villkor. Efter noggrant övervägande enades rådet om att fastställa tiden till tre månader liksom i det nuvarande regelverket, i enlighet med den nya artikel 6. En förmånligare behandling tillämpas dock på arbetssökande enligt EG-domstolens rättspraxis.

Ändring 11 (skäl 20): Denna ändring har införts i den gemensamma ståndpunkten något ändrad för att garantera överensstämmelsen med den nya texten i artikel 21.

Ändring 20 (artikel 3.2): Denna ändring syftar till att underlätta inresa och uppehåll för familjemedlemmar som inte omfattas av artikel 2 om allvarliga hälsoskäl eller humanitära skäl föreligger. Denna formulering har delvis införts i den gemensamma ståndpunkten efter strykning av hänvisningen till humanitära skäl, eftersom rådet anser att de redan ingår i medlemsstaternas åtaganden på området grundläggande rättigheter.

Ändring 24 (artikel 5.2): Rådet har införlivat ändringen i sin gemensamma ståndpunkt men har inte behållit den del av ändringen där det fastställs fem arbetsdagar för utfärdande av visering för tredjelandsmedborgares familjemedlemmar. Rådet anser att denna tidsgräns är alltför snäv och har ersatt den med formuleringen "så snart som möjligt på grundval av ett påskyndat förfarande" vilket garanterar flexibiliteten och ett snabbt utfärdande av viseringar.

Ändring 30 (artikel 7.3): Denna ändring innebär inga ändringar av texten utan endast att artikel 8.7 har omplacerats, och den har införts i den gemensamma ståndpunkten. Dock har formuleringen av led c ändrats av rådet för att klargöra att i detta speciella fall skall ställningen som arbetstagare kvarstå under minst sex månader.

Ändring 33 (artikel 8.2): Rådet har inte behållit den del av ändringen där det fastställs att sanktionerna bör vara administrativa, eftersom rådet föredrar att överlåta till medlemsstaterna att besluta om vilka sanktioner som är tillämpliga i enlighet med deras nationella lagstiftning.

Ändring 41 (artikel 11.2): Texten i den gemensamma ståndpunkten skiljer sig från denna ändring endast därigenom att det fastställs en tidsgräns på ett år även för frånvaro på grund av graviditet eller förlösning.

Ändringarna 47, 49, 50 och 51 (artikel 13.1, 13.2 a och 13.2 b): Dessa ändringar, till vilka det läggs till en hänvisning till upplösning av partnerskap som omfattas av artikel 2.2 b, har införts i den gemensamma ståndpunkten men har begränsats till registrerade partnerskap i linje med den nya texten i artikel 2. I led a har dessutom kravet på äktenskapets eller partnerskapets varaktighet utökats till tre år, vilket rådet anser vara en rimlig varaktighet för att begränsa missbruk.

Ändring 52 (artikel 13.2 c): Denna ändring innehåller detaljer om vissa svåra omständigheter där det är befogat att låta uppehållsrätten kvarstå efter äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av ett partnerskap. Ändringen har införts i den gemensamma ståndpunkten men utan hänvisningen till humanitära skäl.

Ändring 54 (artikel 15): Denna nya artikel ersätter texten i f.d. artikel 24 (som har strukits); det anses vara mer logiskt att den placeras i slutet av kapitel III eftersom utvisning av andra skäl än allmän ordning eller allmän säkerhet inte är möjlig när väl den berörda personen har erhållit permanent uppehållsrätt. En första punkt, som har lagts till för att klargöra att uppehållsrätten behålls så länge villkoren för uppehåll uppfylls, har flyttats till den föregående artikeln.

Ändring 55 (artikel 16.3): Denna ändring har införts i den gemensamma ståndpunkten men formuleringen har ändrats för att inte sätta någon tidsgräns för frånvaro för fullgörande av obligatorisk militärtjänst.

Ändring 64 (artikel 20.3): Denna ändring klargör att avbrott i uppehållet måste överstiga två år i följd om de skall påverka uppehållskortets giltighet och har införts i den gemensamma ståndpunkten.

Ändring 108 (artikel 24.2): Rådet har godtagit denna ändring med tillägget att den mottagande medlemsstaten inte är skyldig att bevilja socialt bistånd under de tre första månaderna av uppehållet i linje med den nya artikel 6 a.

Ändring 68 (artikel 25.1): Denna ändring gör texten tydligare och preciserar att den berörda personen kan styrka innehav av rättigheter enligt direktivet genom andra bevismedel.

Ändring 74 (artikel 27.3): En hänvisning till en tid på tre månader har lagts till och avser att täcka situationen i de medlemsstater som inte inför registreringsskyldighet.

Ändring 77 (artikel 29.1): I denna punkt föreslogs en rad ändringar som har införts i den gemensamma ståndpunkten. Rådet har ersatt hänvisningen till 1951 års internationella hälsoföreskrifter (IHR) med en mer allmän hänvisning till relevanta WHO-instrument.

Ändring 78 (artikel 29.2): Hänvisning till en tid på tre månader i stället för datum för registrering eller för utfärdande av uppehållskort stämmer bättre överens med direktivets struktur och omfattar även situationen i de medlemsstater som inte inför registreringsskyldighet. Hänvisningen till vägran att utfärda permanent uppehållskort har tagits bort, eftersom det inte är tillåtet att vägra sådant tillstånd med hänsyn till folkhälsan.

Ändring 79 (artikel 29.3): Hänvisningen till en tid på tre månader är avsedd att begränsa den tid under vilken medlemsstaterna får kräva att en person genomgår hälsoundersökning; detta stämmer överens med texten i den föregående punkten.

Ändring 82 (artikel 30.3): Det finns nu en enda tidsgräns för att lämna territoriet, nämligen en månad räknat från datum för delgivningen.

Ändring 83 (artikel 31.1): Denna ändring klargör att det alltid måste finnas möjligheter till rättslig prövning och att även administrativ prövning är möjlig om det föreskrivs i den mottagande medlemsstaten.

Ändring 113 (artikel 31.2): Denna ändring har införts i den gemensamma ståndpunkten som den omformulerats i kommissionens ändrade förslag. Den föreskriver att verkställigheten av ett beslut om utvisning skall skjutas upp så länge ett interimistiskt beslut om uppskjutande av utvisningen inte har fattats. Rådet beslöt dock att införa en rad undantag som enligt dess uppfattning inte påverkar bestämmelsens huvudsyfte. Dessa undantag syftar till att utesluta fall där beslutet om utvisning grundas på ett tidigare rättsligt avgörande eller där de berörda personerna tidigare har beviljats rättslig prövning eller där beslutet grundas på tvingande hänsyn till allmän säkerhet.

Ändring 86 (artikel 32.1): Ändringarna i första stycket gör texten tydligare. Tidsgränsen på sex månader som ersätter tidsgränsen på tre månader i andra stycket är mer realistisk och har införts i den gemensamma ståndpunkten.

B. Europaparlamentets ändringar som har avslagits av rådet

Ändring 2 (f.d. skäl 4): Denna ändring betonar att rörlighet för arbetstagare och egenföretagare också är en av unionens politiska prioriteringar; den har inte införts i den gemensamma ståndpunkten på grund av en allmän riktlinje om att förenkla texten.

Ändring 11: Denna föreslagna ändring av f.d. skäl 19 kan inte godtas, eftersom den inte överensstämmer med den nya formuleringen av artikel 24.

Ändringarna 4, 14, 15 och 16: Enligt dessa ändringar erkänns som familjemedlemmar make eller maka och registrerad partner, oberoende av kön, enligt tillämplig nationell lagstiftning, och sambo, oberoende av kön, med vilken unionsmedborgaren har ett varaktigt förhållande, om den mottagande och/eller den ursprungliga medlemsstatens lagstiftning eller praxis behandlar ogifta par på samma sätt som gifta par och i enlighet med villkoren i denna lagstiftning. Dessa ändringar har inte godtagits av följande skäl:

Vad beträffar äktenskap vill rådet ogärna införa en definition av begreppet make som innebär en uttrycklig hänvisning till make av samma kön. Ännu så länge har bara två medlemsstater infört lagstiftning om äktenskap mellan personer av samma kön. Vidare har domstolen i sin rättspraxis klargjort att begreppet äktenskap, enligt den i medlemsstaterna allmänt accepterade definitionen, betyder ett förbund mellan två personer av motsatt kön.

Vad beträffar partner, vare sig de är registrerade eller ogifta, anser rådet att erkännande av sådana förhållanden måste ske genom hänvisning till den mottagande medlemsstatens lagstiftning enbart. Att i samband med uppehållsrätt erkänna ogifta par enligt lagstiftningen i andra medlemsstater skulle kunna leda till problem för den mottagande medlemsstaten om dess familjerätt inte erkänner sådana förhållanden. Om en medlemsstat måste ge rättigheter till par från andra medlemsstater som den inte tillerkänner sina egna medborgare, kan nämligen en diskriminering åt andra hållet skapas, vilket måste undvikas.

Ändringarna 17 och 18: Dessa föreslagna ändringar, som skulle införa en uttrycklig hänvisning i artikel 2.2 c och 2.2 d till släktingar till registrerade partner i rakt uppstigande och nedstigande led, kan inte godtas.

Ändring 19: Den föreslagna ändringen skulle i artikel 2.3 införa en definition av den ursprungliga medlemsstaten och av de kriterier som skall användas för att fastställa vad som utgör ett varaktigt förhållande. Denna hänvisning till den ursprungliga medlemsstatens lagstiftning för definition av make eller partner kan inte godtas.

Ändring 21 (f.d. artikel 4): Denna ändring, som preciserar räckvidden för förbudet mot diskriminering genom att i definitionen lägga till könsidentitet, har inte tagits med. Den i skäl 31 införda texten som ersätter f.d. artikel 4 följer den exakta lydelsen i artikel 21 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Ändringarna 26, 32 (delvis), 42, 43 och 44: Dessa ändringar kan inte godtas, eftersom de väsentligt skulle ändra direktivets struktur och strida mot kommissionens och rådets synsätt.

Ändring 27 (artikel 7.1 a): Denna ändring inför en direkt hänvisning till mottagare av tillhandahållna tjänster, men rådet anser att mottagare av tillhandahållna tjänster inte kan behandlas på samma sätt som anställda eller egenföretagare.

Ändring 32 (artikel 8.1): Denna ändring har inte införts i den gemensamma ståndpunkten, eftersom rådet anser att medlemsstaterna inte bör vara skyldiga att utfärda bevis om registrering om de inte har valt att införa ett registreringssystem.

Ändring 35 (artikel 8.5 b): Denna ändring har inte införts i den gemensamma ståndpunkten, eftersom rådet anser att ett enkelt uttalande som intygar familjeanknytningen inte är tillräckligt för att bevisa familjeanknytningen. Denna inställning är i linje med den som följs för registrerings-systemet (artikel 8).

Ändring 38 (artikel 9): Denna ändring är i linje med EG-domstolens dom av den 25 juli 2002 i mål C-459/99, MRAX. Den har inte införts i den gemensamma ståndpunkten, eftersom rådet anser att den strider mot artikel 10, där det finns en uttömmande förteckning över alla handlingar som krävs för att erhålla uppehållskort, och visering ingår inte bland dessa.

Ändring 62 (artikel 20.1): Förslaget att uppehållskortet skulle vara giltigt under obegränsad tid och även kunna förnyas var tionde år verkar motsägelsefullt. I texten i den gemensamma ståndpunkten har följaktligen punktens sista mening om förnyande strukits, och rådet har valt att kräva förnyande av tillståndet vart tionde år.

Ändring 76 (f.d. artikel 25.5 a): Denna ändring inför skyldighet för medlemsstaterna att meddela kommissionen alla beslut om utvisning av unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar. Denna ändring har inte införts i den gemensamma ståndpunkten, eftersom rådet anser att detta förfarande skulle vara alltför ohanterligt för medlemsstaterna utan att ge unionsmedborgarna några fördelar.

Ändring 84 (artikel 31.2): Syftet med denna ändring, som medför strykning av den första satsen, är att garantera att alla beslut i förväg kontrolleras av en oberoende myndighet och inte bara om det finns möjlighet att överklaga på administrativ väg. Den har inte införts i den gemensamma ståndpunkten eftersom hela punkten har strukits.

Ändring 88 (f.d. artikel 31 a): Denna ändring innebär en ny artikel som tar över innehållet i f.d. artikel 31.2. Rådet föredrog att behålla en enda artikel med tanke på att punkt 2 endast hänvisade till beslut enligt punkt 1.

Ändringarna 91, 92 och 93 (artiklarna 38, 39 och 40): Dessa ändringar gäller åtgärder som skall vidtas efter direktivets ikraftträdande. Europaparlamentet föreslog juli 2004, men med tanke på läget i överläggningarna verkar detta inte realistiskt. Därför valde rådet två år efter direktivets ikraftträdande.

Ändringarna 22, 23, 31, 45, 53, 56, 57, 58, 60, 63, 66 och 69: Dessa ändringar kunde inte godtas eftersom de ansågs vara oförenliga med kommissionens förslag.

C. *Nya inslag som infördes av rådet*

De huvudpunkter i den gemensamma ståndpunkten som skiljer sig från kommissionens förslag är följande:

— Skälen

Skälen har anpassats för att garantera samstämmigheten med de ändringar som införts i artikeltexten. Hänvisningar till artiklar i EG-fördraget har strukits, eftersom de skulle sakna betydelse efter den nya konstitutionens ikraftträdande.

Tre skäl utgör ett nytt inslag jämfört med kommissionens ändrade förslag enligt följande:

Skäl 6: Detta skäl lades till för att klargöra vad begreppet underlätta innebär i artikel 3.

Skäl 16: I detta skäl fastställs de fakta och kriterier som bör beaktas för att fastställa om den berörda personen har blivit en orimlig börda och den mottagande medlemsstaten kan utvisa denne. Rådet anser att detta skäl skulle vara en användbar indikation för de kriterier som skall följas för att fastställa om en person har blivit en orimlig börda.

Skäl 31: F.d. artikel 4 om förbud mot diskriminering har strukits och innehållet har lagts till i detta skäl om grundläggande rättigheter. Eftersom förbud mot diskriminering tillhör de allmänna principerna i gemenskapsrätten föredrar rådet att införa det i ingressen.

— Artiklarna

Artiklarna 2 och 3: Dessa artiklar angående definitionen av familjemedlemmar och förmånsstagare har varit en av kärnfrågorna i förslaget, och i den gemensamma ståndpunkten har en rad inslag ändrats, i synnerhet följande:

— *Registrerat partnerskap och varaktigt förhållande*

I den gemensamma ståndpunkten har denna definition begränsats till enbart registrerade partner om den mottagande medlemsstatens lagstiftning behandlar registrerade partnerskap på samma sätt som gifta par, och därför utesluts varaktiga förhållanden från räckvidden för artikel 2. På samma sätt har artikel 3 ändrats för att underlätta för den partner med vilken unionsmedborgaren har ett varaktigt förhållande, intygat på vederbörligt sätt. Begreppet underlätta klargjordes i skäl 6 a.

— *Andra familjemedlemmar*

När det gäller unionsmedborgares släktingar i rakt nedstigande och uppstigande led har rådet beslutat att behålla det nuvarande regelverket genom att återinföra villkoren för ålder och försörjningsberoende.

Artikel 6 (ny): F.d. punkterna 5 och 6 i artikel 6 har överförts till en ny artikel av tydlighets-skäl. I den gemensamma ståndpunkten har inte den villkorslösa förlängningen av vistelseperioden till sex månader godtagits, utan man föredrog att behålla den nuvarande bestämmelsen om tre månader. En översynsklausul har emellertid införts i artikel 39, varigenom kommissionen åtar sig att undersöka behovet av att förlänga denna tid i den rapport om direktivets tillämpning som kommissionen kommer att lägga fram två år efter direktivets införlivande.

Artikel 7.4: Rätten till familjeåterförening för studerande har begränsats till kärnfamiljen i enlighet med det nuvarande regelverket. Dock kommer inresa och vistelse för underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led att underlättas på grundval av artikel 3.

Artikel 8: När det gäller administrativa formaliteter för unionsmedborgare och för att förhindra missbruk har i den gemensamma ståndpunkten införts en ordning, varigenom medlemsstaterna får kräva att unionsmedborgarna lägger fram bevis för att de uppfyller villkoren enligt artikel 7. Denna ordning är dock fortfarande flexibel eftersom beviset om registrering utfärdas omedelbart och uppfyllandet av villkoren endast kontrolleras i specifika fall när det finns rimliga tvivel enligt artikel 14.2. I punkt 4 har det föreskrivits att medlemsstaterna har möjlighet att fastställa ett belopp för tillräckliga tillgångar, men med möjlighet att ta hänsyn till den berörda personens personliga omständigheter.

Artikel 11.1: I den gemensamma ståndpunkten har det lagts till att det uppehållskort som utfärdats för en unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat kan vara giltigt i mindre än fem år för att motsvara unionsmedborgarens planerade vistelse-tid om denna tid understiger fem år.

Artikel 12.2: I den gemensamma ståndpunkten har det införts ett villkor för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat att de skall ha varit bosatta i den mottagande medlemsstaten i minst ett år före unionsmedborgarens död för att få behålla sin uppehållsrätt. Ett annat villkor som införts i den gemensamma ståndpunkten föreskriver att familjemedlemmar behåller sin uppehållsrätt uteslutande på personlig grund. Dessa villkor tar hänsyn till delegationernas berättigade intresse av att förhindra missbruk men inrättar samtidigt en proportionerlig koppling till den mottagande medlemsstaten.

Artikel 13.2 d: I den gemensamma ståndpunkten har det införts en situation – vid äktenskaps-skillnad, ogiltigförklaring av äktenskapet eller upplösning av ett registrerat partnerskap – när den make eller partner som inte är medborgare i en medlemsstat inte skall förlora uppehållsrätten, förutsatt att en domstol har fastställt rätten till umgänge med ett underårigt barn i den motta-gande medlemsstaten.

Artiklarna 14 och 15: F.d. artikel 13 har delats i två artiklar och innehållet har förtydligats. Artikel 14 klargör under vilka förhållanden en medlemsstat kan utvisa unionsmedborgare om de inte längre uppfyller villkoren för uppehållsrätt.

Det har föreskrivits att en utvisningsåtgärd inte automatiskt får bli följden av att det sociala biståndssystemet har anlitats och därmed integreras i texten domstolens rättspraxis i mål C-184/99, Grzelczyk. Vidare förtydligas i skäl 16 ytterligare begreppet orimlig börda som skulle kunna leda till en utvisningsåtgärd.

Regler om rättssäkerhetsgarantier har införts i en ny artikel 15 utan ändring.

Artikel 16: Den period för fortlöpande lagligt uppehåll i den mottagande medlemsstaten som krävs för förvärv av permanent uppehållsrätt har fastställts till fem år i stället för fyra år enligt förslaget. Denna ändring har gjort det möjligt att inbegripa studerande bland dem som åtnjuter permanent uppehållsrätt.

I punkt 3 har i den gemensamma ståndpunkten tiden för frånvaro som medför förlust av den permanenta uppehållsrätten minskats till två år i stället för fyra år enligt förslaget. Denna ändring har också lett till en ändring i artikel 20.3 angående det permanenta uppehållskortets giltighet. Detta kunde vara motiverat eftersom kopplingen till den mottagande medlemsstaten kan anses vara svagare efter två års frånvaro.

Artikel 17.4 a: Vistelseperioden i den mottagande medlemsstaten före förvärvandet av perma-nent uppehållsrätt har fastställts till två år som i det nuvarande regelverket. Denna ändring garanterar åter en stark koppling till den mottagande medlemsstaten.

Artiklarna 19 och 20: Unionsmedborgare är inte längre skyldiga att ha ett permanent uppe-hållskort. Medlemsstaterna skall utfärda ett dokument åt dem som intygar att de har permanent uppehållsrätt. Dokumentet skall utfärdas vid ansökan och efter kontroll av vistelseperiodens längd. Denna lösning uppfyller målsättningen att minska de administrativa formaliteterna för unionsmedborgarna.

Familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat måste inneha ett permanent uppehållskort som går att förnya automatiskt var tionde år. Den tidsgräns som införs genom den gemensamma ståndpunkten gör det möjligt att uppdatera uppgifterna.

Artikel 24: I punkt 1 har det lagts till att för likabehandling gäller sådana specifika bestämmelser som uttryckligen anges i fördraget och sekundärrätten. I punkt 2 har det i den gemensamma ståndpunkten specificerats att medlemsstaterna inte är skyldiga att bevilja bistånd till uppehälle för studier i form av studiebidrag eller studielån till andra personer än anställda eller egenföretagare.

Artikel 27: Det f.d. tredje stycket i punkt 2 har strukits eftersom tolkningen kunde göra det möjligt att anse varje beteende som bestraffats på nationell nivå som ett hot mot allmän ordning. Punkt 3 har flyttats till artikel 15, eftersom det inte kan anses vara oförenligt med allmän ordning att en identitetshandling upphört att gälla.

Artikel 28: Rådet är nästan enhälligt mot ett absolut skydd mot utvisning, fastän det har godtagit ett utökat skydd för unionsmedborgare som har varit bosatta länge i den mottagande medlemsstaten. Efter förvärv av permanent uppehållsrätt får unionsmedborgare utvisas endast när den allmänna ordningen eller säkerheten utsätts för allvarliga hot.

Unionsmedborgare som är underåriga eller som har uppehållit sig i den mottagande medlemsstaten i tio år får utvisas endast av tvingande hänsyn till allmän säkerhet.

Artikel 31: F.d. punkt 2 har strukits, eftersom det i den gemensamma ståndpunkten redan bekräftas att medlemsstaterna är skyldiga att ge möjlighet till överklagande som tillåter en granskning av fakta och förhållanden och möjligheten finns att uppskjuta utvisningen, vilket gör punkt 2 överflödigt.

I punkt 4 har i den gemensamma ståndpunkten införts ett undantag från principen om personligt försvar vid rättegången, om den berörda personens närvaro kan orsaka allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet eller när överklagandet eller omprövningen gäller inreseförbud.

Artikel 32: Punkt 1 har strukits och innehållet införts i skäl 25. I f.d. punkt 2 har tiden efter vilken en ansökan om upphävande av återreseförbudet får lämnas in fastställts till tre år i stället för två år enligt förslaget.

Artikel 33: I punkt 2 har det klargjorts att bedömningen av huruvida omständigheterna har ändrats sedan utvisningsbeslutet utfärdades skall göras endast om utvisningsbeslutet verkställs mer än två år efter det att beslutet fattades.

Artikel 35: Denna nya artikel har införts för att klargöra att medlemsstaterna får neka, avbryta eller dra tillbaka en rättighet enligt detta direktiv i händelse av missbruk av rättigheter eller bedrägeri.

IV. SLUTSATS

Den gemensamma ståndpunkten utgör en välavvägd och balanserad lösning på de frågor som tas upp i det föreslagna direktivet och har utformats för att uppnå syftet att ge begreppet unionsmedborgarskap ett innehåll och för att stärka unionsmedborgarnas rättigheter på området fri rörlighet och bosättning. Ett stort antal av Europaparlamentets ändringar har införts i sin helhet, medan andra har införts åtminstone delvis eller beaktats i en strävan att komma fram till en balanserad text.